

A tejföl sem fenéigig tejföl

Ellenőrzés a fogyasztók védelmében

Lehangoltan vették tudomásul a rádióhallgatók, amikor a megyék közti vetélkedésben a kereskedelem miatt pontokat veszített a Csongrád megyei csapat. Mert — ahogy sportnyelvén mondják — a szurkolók lelkesedése átragadhat ugyan a versenyzőkre, de ha, ugyebár, a versenyző kenyér, kolbász, tejföl, akkor annak minőségén már nem változtat. Esetleg a gyakori ellenőrzés, egyesek szerint pedig a gyakori bírság.

Pedig hát 1969 óta fejlődött is városunk, megénk kereskedelme. Ezt a fogyasztó azon is mérheti, hogy a megyei tanács kereskedelmi osztálya és a KERMI két évvel ezelőtti vizsgálatai óta kevesebb a rossz bútor. Az idei utóvizsgálat például megállapította, hogy az ellenőrzött bútoroknak most már „csak” a fele volt kifogásolható, míg 1969-ben a hatvan százaléka. Egyetlen minőség felel meg a követelményeknek — s ez is valami —, a vásárlói kifogások intézése.

Rossz csomagolás

Ebből is látható, hogy kereskedelmünk új korszakba érkezett. Hiszen — ahogy a népi ellenőrzés is megállapította már — a cipők nem felelnek meg mindig azoknak a követelményeknek, amelyeket az ösör óta az ember kialakított velük szemben, de panaszkodó ki is cseréli őket. Bizonyos fókig érthető is a kiskereskedelem álláspontja: általában nem szorgalmazza a minőségi átvételt — hiszen azzal esetleg a nagykereskedelmet is magára haragítja —, inkább megpróbálja eladni azt, amit kap. S aztán, ha a vevőnek van ideje és idege reklamálni, akkor nagyon udvariasan kicseréli a hibásnak bizonyult holmit.

Ez a csomagolás — ha nem is kifogástalan — legalább érthető. Az már kevésbé, hogy az áruk csomagolása nemigen akar fejlődni. A KERMI vizsgálata megállapította, hogy a dobozos sajtban levő darabok túlzottan ragaszkodnak eredeti helyükhöz, olyannyira, hogy az alumínium fólia gyakran leszakad. A másik

feltárt eset sincs tanulság nélkül: a papírpoharas tejföl minősége ugyan megfelel a kívánalmaknak, de rossz a poharak záródása, alakjuk deformálódott, a kifolyó tejföltől gyakorta szennyezettek. Bezzeg, a műanyag poharasak, azoknak kiváló a csomagolása. Jól záródnak, tiszták a poharak. Viszont velük az a baj, hogy a bennük található tejföl — ahogy kiderült — híg, erősen grizes, jellegtelen ízű.

Biztató jelek

A KERMI ezúttal a megye hét helységében, kilenc boltban ellenőrizte a cipők minőségét. Az előző ilyen ellenőrzéskor kétszer annyi helytelen minősítés, hibás lábbelit találtak, mint most. S ahogy a többi áru esetében, most is ahhoz az eszlekhöz nyúltak, hogy az ellenőrzött, s „könnyűnek talált” termékek forgalomba hozatalát minőségi feltételekhez köthették, vagy éppen megtiltották.

Nem csoda, hogy a szegedi Centrum áruháznak nagyon sok törzsvevője van, hogy az emberek szívesen vásárolnak ott. Kiderült például az, hogy a minőségi átvétel a kiskereskedelemben legfeljebb formális jellegű, s csupán a Centrumban van szervezett formája. Valószínű tehát, hogy a panaszok nagy része megszűnne, ha ugyanígy járnának el máshol is.

A vásárlók tájékozódásának, felvilágosításának köszönhető, hogy egyre többet a sarkukra állnak. S ez, ha többletmunkát jelent is, előbb-utóbb hatással lesz a minőségi alakulására. A reklamációk számának emelkedése ugyanis nem jelenti mindig azt, hogy azonos arányban romlik a vásárolt áruk minősége, de azt mindenesetre, hogy a vevők megtanulták érvényesíteni jogait.

Ahol lehet. A KERMI vizsgálata — ugyanis a garanciális javításokban — közhasználatú kifejezéssel élve — hiányosságokat fedett föl. Ezeket különösen a bútorvásárlók érzik meg: a Bútorértékesítő Vállalattal az első ellenőrzés óta felbomlott a szegedi Felszabadulás

Ktsz szerződése, így azóta két kisiparos végzi a garanciális javításokat. S ahogy az intézet véleményéből kitűnik: az ő műszaki felkészültségük nem biztosítja a javítások zavartalanását, bizonyos javításokat el sem tudnak végezni.

Aggodalmak

Nincs nap, hogy ne hallana az ember valami nem túl kedveset a kereskedelemről. Ez természetes, hiszen a munkahelyén kívül a boltokkal, üzletekkel, áruházakkal kerül leggyakrabban kapcsolatba mindenki. De egyes véleményekre könnyen legyinthetünk — ha nem szagoltunk bele a tejfölbe, nem kóstoltuk meg az avas diót, nem a mi cipőnk, táskaradiónk, televíziónk mondta fel a szolgálatot —, hogy elfogult vevővel van dolgunk. Az azonban intő példa — a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén aggodóvá állapították meg a jelenlevők —, hogy a megye tizenegy helységében 85 nagy- és kiskereskedelmi „egységben” megvizsgált áruk között nagyon sok akadt, aminek minőségét kifogásolni kellett, amelynek forgalomba hozatalát feltételekhez kellett kötni, vagy éppen be kellett tiltani.

A kereskedelemnek elsőrendű kötelessége lenne, hogy — amit gyakran elmulaszt — következszen, jól láthatóan jelöltesse meg, tüntesse fel az áru minőségét, szavatossági határidejét. Mert igaz ugyan, hogy a vásárló már van annyira felvilágosult, hogy nem veszi meg azt, ami már nem használható, de ha ilyen jelzést nem talál, akkor kénytelen-kelletlen megveszi, aztán reklamál.

Nem szabad elfelejteni, hogy minden a kereskedelemben működik. Sokat morognak például a boltokban a visszavitt üres üvegek miatt, de addig, amíg a vásárló üveget kap, azt kell visszavinnie. Ha a csomagolást el lehet dobni, akkor már csak legfeljebb a szemétyűjtőknek ad több munkát. Ugyanígy: ha a kereskedők többet törődnek azzal, hogy a polcukra megfelelő minőségű, jó áru kerüljön, akkor több idejük jut arra, hogy a reklamációk intézése helyett — kiszolgálják a vevőket.

Veress Miklós

Zsombói példa:

Villany és víz a tanyai iskolában

Gyakran adunk hírt szép összefogásokról mostanában. Volt a televízió minden iskolának mozgalom, hetenként jelentkeztek az újabb és újabb adakozók. Most villanyt szeretnének minden tanyai iskolába, ahol erre a józan számítás lehetősége ad. Van, aki nyújtja a kezét, hogy ő majd segít. Zsombón külön is meg kell állnunk egy szóra, mert itt többszörös összefogásról van szó. Divatosan mondva: komplex segítség.

Az Újhelyi Andrásról elnevezett tanyai iskola együtt kapta a villanyt és a vizet. A vízügyi igazgatóság emberei társadalmi munkában adták a tervet, a Virágzó Gyömböcs Szakszövetség 20 ezer forintot kite-

Új nevelőotthon épül Szegeden

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos időszaki tennivalókról nyilatkozott László József, a Művelődésügyi Minisztérium gyermekvédelmi osztályának vezetője.

Nagy gondot fordítunk a negyedik öt éves terv gyermekvédelmi jellegű beruházási programjának megvalósítására, a korszerű otthontervezés irányelveinek kidolgozására. Egyebek között új nevelőotthon épül Budapesten, Miskolcon, Szolnokon, Szegeden, Pécsen.

A tervek szerint ebben az esztendőben elkészül mintegy 30 millió forintos költséggel a 170 személyes új debreceni leánynevelő intézet, ahol gyermek- és ifjúságvédelmi intézet, valamint átmeneti szállás is működik majd. (MTI)

Magyar áruk Plovdivban

A szeptember 19–28 között megrendezésre kerülő plovdivi vásárra minden eddiginél nagyobb mennyiségű magyar árut küldenek a Hungexpo rendezésében a külkereskedelmi vállalatok. A magyar árut az 1200 négyzetméteres alapterületű önálló pavilonban látják majd az érdeklődők, a nagyobb gépi termékeket, járműveket pedig az 500 négyzetméteres szabadtéri kiállítási területen mutatják be. A Budavox magnetofonokkal és rádiótelefonokkal szerepel. A Chemolin anyagában megtalálhatók a külföldön is egyre népszerűbb magyar fotófilmek és fotóvezetők.

Állás vagy munka?

Örömmel olvasom az újságokban, hogy 15 764 állást hirdettek meg a 11 374 idén végzett diplomás számára. Statisztikusok rögtön ki is számították, hogy — mivel pályázattal vagy egyenlő 9143-an léphetnek munkába, a többiek már előzőleg elhelyezkedtek — 72 százalékkal több volt az állás, mint amennyien végeztek.

Félt azonban, hogy ezt az egyszerű százalékszámítást egy három-négyszéves gyakorlatlaltan rendelkező matematikussal végeztették el. Ugyanis azt is folyton olvasom az újságokban, hogy a fiatal szakemberek olyan munkát kénytelenek végezni, amelyhez sem fiatalságuk, sem szakembernek nem kell lenni. Állásuk van, hogyne lenne, amikor az úgynevezett nomenkláturák szerint — legalábbis elméletileg — lassan már minden íróasztal mellett beosztást egyetemi vagy főiskolai végzettséghez kötnék. Munkájuk viszont nem mindig van, mert a gyakorlatban gyakran kiderül, hogy a tudás ugyan nagyon fontos, de mégsem annyira, hogy igényt tartanak rá, továbbá, hogy a fiatalember az egyetemen korszerű módszereket tanult, de a diplomával a zsebében el kell sajátítania a korszerűtleneket.

Nem egy s nem két fiatal diplomás dilemmája ez. Ok azt szokták kérni, néha követelni, hogy hagyják őket dolgozni. Jól dolgozni. Nekik azt szokták magyarázni, hogy nem eszik a kását olyan forrón, ahogy főzik, s lehet, hogy esztendőig tanulnak az egyetemen, de még sok tanulnivalójuk van az életben. A fiatal diplomások nem értik, miért olyan türelmetlenek a fiatalok, amikor még fiatalok. A vége nagyon sok esetben az a dolognak, hogy köl-

csönös vádaskodások hangzanak el. Például: ezek a mai gyerekek olyan anyagiak. A viszonylagos: ezeket az öregeket semmi más nem érdekli, csak a pénz. Tudniillik, a vitákat könnyen lehet anyagi térre vinni. Közismert, hogy — legalábbis elméletileg — aki jobban dolgozik, az jobban keres. A fiatalok, amikor munkát követelnek maguknak, akarva vagy akaratlanul a több keresetért való jogukat is firtatják.

Nagyon jó, hogy ilyen nagy az érdeklődés a fiatal diplomások iránt. Ez mindenesetre biztató, hiszen azért jelez valamit. Azt, hogy egyre nyilvánvalóbbá válik: az egyetemeken és főiskolákon nem azért képeznek annyi szakembert, hogy minél több mama újságolhassa el a szomszédasszonyának, hogy fia vagy lánya megkapta a diplomáját, hanem hogy mindennek a népgazdaság, a közművelődés lássa hasznát. Mert régi igazság, hogy a tudás hatalom. Persze, éppen a mi gyakorlatunk bizonyítja sok helyütt, hogy a korszerűen kiképzett mérnök vagy mezőgazdász nem sokat tud tenni elavult körülmények között. De fordítva is igaz a tétel: hiába korszerűsítünk, ha nem képezzük hozzá megfelelő szakembereket.

Sajnos, megessék nálunk, hogy a drága pénzzen beszerezett, nagy nehezen megvásárolt gép hónapokig vagy évekig hever, rozsdásodik a gyár- vagy a tsz-udvarokon, ahelyett, hogy hasznát hozna. Az ilyesmit könnyű észrevenni. Azt viszont, hogy egy ember nem teheti azt, amire képes, hogy nem adhatja képességei és tudása maximumát, már nehezebb felismerni.

P. I.

A textilipar fokozza a szintetikus termékek gyártását

Ugrásszerűen megnő 1975-ig a szintetikus termékek aránya a hazai textiliparban, különösen a pamutszövő ágazatokban. Erről vallanak a vállalatoknak a nagyarányú rekonstrukcióhoz igazított öt éves tervet is, amelyeket a közelmúltban „szembesítettek” a Könyv- és Ipari Minisztériumnak a tervdöntéskor szóló elképzeléseivel. A minisztériumban arra alapozták ezeket, hogy 1970-ben a textilipar összesen 32 százalékkal használt fel mesterséges, s ezen be-

lül 11,5 százalékkal szintetikus szálát. Ugy terveztek, hogy 1975 végére a mesterséges szálak aránya 40–41 százalékra nő, s ebből fele-fele arányban részesednek a cellulóz alapú és a szintetikus szálak. A vállalati tervek „végösszegükben” megfeleltek a minisztériumi elgondolásoknak, de az össztétel eltér azokról: meghozza a szakértők szerint a legmegfelelőbb irányban: a gyárak 23 százalékra kívánják növelni a szintetikus szálak arányát.

A mesterséges cellulóz alapú selymek előállítására egyre költségesebb. Míg a szintetikus szálak ára a természetes növekedéssel egyenletesen esik.

A fogyasztók leggyakrabban poliámid, poliszter és poliakrilnitril alapú, illetve keverékű textíliákat talál-

koznak. Az újfajta anyagok terjedésére való, hogy csupán a Pamutnyomóipari Vállalatnál mintegy 100-féle új szövött, és hulkolt kelme készül szintetikus keverékből.

Szintetikus kelmék közül a poliszter keverékek viszik a fő szerepet. Kezelésük olyan könnyű, mint a nyloné, de annak hátrányos tulajdonságai nélkül, mert nedvszívók és viseletük kényelmesebb.

Szakemberek segítik a környezet védelmét

Az ipari termelés, a mezőgazdasági kemizálás és a közúti forgalom állandó növekedése mindinkább központi témává emeli a környezetvédelmet. Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság irányításával szakemberkollektíva dolgozza ki a környezetvédelem ipari vonatkozású koncepcióját. A különböző szennyezések és ártalmak elemzésére szakemberekből álló munkacsoportok is alakultak, melyeknek

tagjai tanulmányokban összegezik tapasztalataikat, javaslatokat adnak technológiai módosításokra. Külön témában elemzik például a gépjárművek kipufogó gázainak levegőszennyező hatását, részletesen foglalkoznak ezek csökkentésének módszereivel. A tanulmányok összességéből állítják össze azt a koncepciót, amely útmutatást ad a környezetvédelemhez.